

RAADSVOORSTEL

19R.00566

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 23 juli 2019

Portefeuillehouder(s): Burgemeester Molkenboer

Portefeuille(s): Communicatie

Contactpersoon: K. Joosten en C. Dupont

Tel.nr.: 06-25723713/ 06-20094909 **E-mailadres:** joosten.k@woerden.nl / dupont.c@woerden.nl

---

Onderwerp:

Onderzoeksvoorstel naar stimulering onderzoeksjournalistiek

Samenvatting:

Journalistiek in het algemeen en lokale journalistiek in het bijzonder heeft het in de huidige markt moeilijk. Het medialandschap verschaalt en er lijkt nog maar weinig ruimte voor journalistiek onderzoek op lokaal niveau. De raad heeft al op verschillende momenten haar zorgen hierover geuit en zich georiënteerd op mogelijkheden hoe onderzoeksjournalistiek in Woerden ondersteund kan worden. Lokale democratie heeft immers baat bij een pers, die kritisch is op basis van onderzoek en analyse.

Als vervolg hierop is ambtelijk een onderzoeksplan ontwikkeld om in samenspraak met de lokale media op de Woerdense situatie in te zoomen. Doel hiervan is te komen tot concrete voorstellen die lokale onderzoeksjournalistiek in Woerden bevordert.

Gevraagd besluit:

1. Het college opdracht te geven om het bijgevoegde projectplan "stimulering lokale onderzoeksjournalistiek" uit te voeren.
2. Het benodigde bedrag van € 12.500,- beschikbaar te stellen.
3. Dit bedrag te dekken binnen het programma, indien dit niet lukt het te dekken vanuit het initiatievenbudget.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

De raad heeft al verschillende stappen gezet in dit proces:

14 juni 2018 motie van SP en fractie Bakker

13 dec. 2018 presentatie onderzoek prov. Z H en Leids fonds voor journalistiek onderzoek

Mei 2019 bespreknotitie SP + toezegging burgemeester Molkenboer om te komen met een voorstel

---

Wat willen we bereiken?

Met het onderzoek komen we in samenspraak met de lokale media tot een voorstel hoe de raad lokale onderzoeksjournalistiek het beste kan ondersteunen zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijke positie van de pers.

Stap 1

Stand van zaken media Woerden

Hoe ziet het huidige medialandschap in Woerden eruit ten opzichte van een aantal jaren geleden en hoe kwetsbaar is het kijkend naar de nabije toekomst? De raad heeft dit onderwerp geagendeerd. Wat vinden de journalisten zelf?

Stap 2

In hoeverre wordt er al gebruik gemaakt van de genoemde mogelijkheden: fondsen, samenwerkingsverbanden en scholing

Van welke bestaande fondsen kan de Woerdense journalistiek gebruik maken en gebeurt dat ook? Zijn de fondsen bekend? Wat zijn belemmeringen om deze fondsen in te zetten? In hoeverre ondersteunt de gemeente de lokale media en wat is daarvan het effect? Welke samenwerkingsverbanden zijn er en wat is daarvan het doel /effect? In hoeverre zijn er contacten met onderwijsinstellingen en hoe wordt daar gebruik van gemaakt?

Stap 3

Welke alternatieve of aanvullende mogelijkheden zouden nog meer kunnen leiden tot verbetering van de situatie?

De uitkomsten van de afzonderlijke gesprekken worden gebruikt als input voor ronde tafel gesprekken waar de betrokken partijen samen de meest haalbare opties formuleren.

Stap 4

Eindrapportage aan de raad

In deze eindrapportage de volgende onderdelen:

- Stand van zaken Woerdense media
- Wat vinden de lokale media er zelf van?
- Gewenste stimuleringsmaatregelen vanuit ronde tafelgesprek
- Eerste verkenning praktische haalbaarheid voorstellen met een advies aan de raad

Planning: einde 1^e kwartaal 2020 of zoveel eerder als mogelijk, eindrapportage / voorstel naar de gemeenteraad

---

Argumenten

1)

Lokale democratie heeft baat bij een pers, die kritisch is op basis van onderzoek en analyse. Democratie en pers vullen elkaar aan. Een levendige journalistiek met ruimte voor onderzoek op lokale thema's zet onderwerpen in een brede context en plaatst onderbouwde kanttekeningen vanuit een onafhankelijke positie. Dit geeft inwoners handvatten om beter geïnformeerd deel te nemen aan het democratisch proces. Vanuit deze redenering is het terecht dat de raad zich in spant om te kijken hoe zij op lokaal niveau onderzoeksjournalistiek kan ondersteunen.

Het onderzoeksvoorstel borduurt o.a. voort op het onderzoek zoals dat is gedaan door het Leids fonds voor journalistiek onderzoek. (Op 13 december 2018 heeft de raad zich uitgebreid laten informeren over dit onderzoek.) De oplossingsrichtingen uit het kubusmodel dat in dit onderzoek wordt gehanteerd, worden lokaal tegen het licht gehouden. Daarnaast wordt met vertegenwoordigers uit het Woerdense media landschap actief gezocht naar alternatieve of aanvullende mogelijkheden.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

2)

We kiezen ervoor om dit onderzoek uit te laten voeren door een extern bureau. Daar zijn diverse redenen voor:

- Bemoeienis van overheid met de pers moet de schijn van beïnvloeding ten allen tijde voorkomen.
- Een onderzoek van deze omvang vraagt om personeelsinzet, die niet voorhanden is.
- De raad agendeert dit onderwerp al sinds de zomer van 2018. Een extern bureau kan snel aan de slag, waardoor meer vertraging wordt voorkomen.

De raad moet er rekening mee houden dat opvolging van de adviezen uit het onderzoek structurele kosten met zich mee kunnen brengen. Momenteel is daarvoor geen budget beschikbaar. De uitkomsten van het onderzoek zullen in het juni-overleg meegenomen worden als ambities voor de begroting van 2021 en verder. Praktische toepassing van de stimulering lokale onderzoeksjournalistiek heeft dan op zijn vroegst in 2021 plaats.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Communicatie-acties worden doorgaans vanuit de projecten gefinancierd. Dit onderwerp is niet projectgebonden. Er is binnen de begroting van team communicatie geen budget voorhanden om de kosten van het onderzoek te dekken. Het jaarlijks beschikbare communicatiebudget wordt grotendeels ingezet voor de realisatie van vaste communicatiemiddelen als de wekelijkse infopagina, social media, intranet enz.

Desondanks trachten we het benodigde bedrag van € 12.500,- te dekken binnen het programma. Indien dit leidt tot een overschrijding van het programma wordt het gefinancierd vanuit het initiatievenbudget.

Communicatie

Indien de raad met het voorstel akkoord gaat wordt dit gedeeld met de media en gepubliceerd in de gebruikelijke communicatiemiddelen van de gemeente.

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd hierover te besluiten. (artikel 191 en artikel 108j.147 Gemeentewet)

Bijlagen

- Concept raadsbesluit (19R.00575)
- Projectplan stimulering onderzoeksjournalistiek (19.083495)
- Motie van SP en fractie Bakker (19.083492)
- Bespreeknotitie SP (19.083493)
- Persbericht onderzoek Zuid-Hollandse journalistiek (19.083494)

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer